

strofe 1: spreker belooft om SB ten einde laaste terug te neem
na waar sy vandaeen kom & ere rusplek in bekende
natuurskoon te bied.
→ Gedig word opgedra aan haar

Vir Sara Baartman

Dianna Ferrus → Digter (Gemengde Khoi-San en slawe voorvaders)

R. 3,4,5,8: Psalm 23 1-5
"Hy laat my neerleë in groen weivelde; na waters waar
rus is."

Anafoor

1. Ek is hier om jou huis toe te neem, huis toe
I've come to take you home - home,
Tydsverloop: impliseer uiteindelik
Apostrof: aangespreek na haar dood.
SB se oorskot (haar liggaam)
h-alliterasie
t-alliterasie
Komma + aandagstreep beklemtoon herhaling en afwagting
2. onthou jy die vlaktes,
remember the veld?
Tipografiese wit na kort reël: Suggereer die wydheid van die vlaktes.

3. die welige groen gras onder die groot eikeboom,
the lush green grass beneath the big oak trees
g-alliterasie

4. die lawende koeltes en die son wat nie steek?
the air is cool there and the sun does not burn.
s-alliterasie
Metafoor + Eufemisme = graf (ewige slaap)

5. Ek het jou bed berei teen die voet van die berg,
I have made your bed at the foot of the hill,
v-alliterasie
b-alliterasie
Ewige jeug/skoonheid

6. jou komberse uitgedos met boegoe en kruisement.
your blankets are covered in buchu and mint.
k-alliterasie
b-alliterasie

7. Daar waar die proteas pronk in geel en wit,
The proteas stand in yellow and white,
show off
p-alliterasie
Pronk = persoonifikasie
Impliseer die skoonheid van die inheemse blomme (en Sara)

8. daar sing die rivier jou verwelkomingslied!
and the water in the stream chuckle sing-songs
as it hobbles along over little stones.
Personifikasie: Rivier kan nie sing nie.

Anafoor: Herhaling van 'n woord aan die begin van 'n sin → Beklemtoning
Daar vs. Hier (Parys)

R. 8: Metafoor: asof natuur vir SB graag ontvang.
Impliseer gejubel, opgewondenheid (!) uitroepteken

Kontras { Tipiese natuurskoon waar SB hoort en verstaan kom.
VS
Omstandighede in Parys
strofe 1

Strofe 2: verwys na die groot onreg hoe haar mense regte (as ontblote fratsattraksie en sekssimbool) & later haar liggaam geskend is (ter wille van navorsing en museumattraksie).

Museum wou nie oorskot afstaan nie; lang, moeilike onderhandelings om dit terug te bring SA toe. Verwys ook na haar kons om terug te kom toe sy geleef het, maar gewier het.

Suggereer dat navorsers haar liggaam gedisrekteer het (R.12). "oë van die monster" impliseer almal wat haar betyk, bespot en misbruik het.

Die herhaling beklemtoon.

(Beklemtoon) Arafoor

→ Parys waar haar oorskot in 'n museum uitgestal is.

Strofe 2

9. Ek is hier om jou weg te skeur
I have come to wrench you away.

10. weg van die snydende oë van die monster
away from the poking eyes of the man-made monster

Kontras met Strofe 1 se SA-natuur

11. wat wegkruip in die donker met sy kloue van haat
who lives in the dark with his clutches of imperialism,

Woorde wat verband hou met disreksie: impliseer geestelike en fisiese uitmekeer gesny.

12. wat jou liggaam versnipper, stukkie vir stukkie,
who dissects your body bit by bit

S-alliterasie

13. jou siel vergelyk met dié van satan
who likens your soul to that of Satan

→ SB se misbruikers het haar vergelyk met Satan, impliseer sy is nie-Christen.

14. en syne vergelyk met dié van God!
and declares himself the ultimate god!

→ Uitroepbeek: Beklemtoon die onreg!

→ R.14 verwys na almal wat haar as blote besitting en geldmaakobjek beskou het; wat God gespeel het oor haar lewe asof dit hul reg was; kamma onskuldig.

Strofe 3

R.1 Rivier sing
R.20 Mensdom, Khoi

(Pors)
anatoor

15. Ek is hier om jou te troos,
I have come to sooth your heavy heart

Suggereer dat SB hartseer was;
seergekry het met al die vernederings.

Beskryf hoe die spreker
haar wil troos. Liefde en
respek word
uitgedruk.

16. jou moeë hart teen my bors vas te hou,
I offer my bosom to your weary soul

a-asonansie
langer vokale boots
vertroosting na. Haar skoonheid word
erken - SB nie meer
as n frats beskou
nie.

17. die palms van my hande oor jou wange te vou
I will cover your face with the palms of my hands

18. die lyne in jou nek met my lippe te streel
I will run my lips over lines in your neck

19. en jou ewige skoonheid in my oë te onthou.
I will feast my eyes on the beauty of you

Bring hulde: Besondersheid
van elke ras/kultuur = mooi,
nie aardig nie

20. Ek is hier om vir jou te sing
and I will sing for you

Kontras met r. 10
"in my oë" vs "snydende oë"
hier sag en liefdevolle manier
van kyk. Spreker wys respek.

21. want ek het vir jou vrede gebring.
for I have come to bring you peace.

Enjambement
beklemtoon sangerige
toon van versoenings-
lied; bind die godig.

22. Ek is hier om jou huis toe te neem,
I have come to take you home,

impliseer dat dit nog altyd so
gehoort het dat sy daar rus.

Personifikasie: Berge kan nie
uitroep nie.

23. daar waar die oeroue berge jou naam uitroep!
where the ancient mountains shout your name!

24. Ek het jou bed berei teen die voet van die berg,
I have made your bed at the foot of the hill,

25. jou komberse uitgedos met boegoe en kruisement.
your blankets are covered in buchu and mint.

26. Daar waar die proteas pronk in geel en wit,
The proteas stand in yellow and white,

Uitroepteken: Beklemtoon
entoesiasme, eer en respek.

27. daar sing die rivier jou verwelkomingslied!
and the water in the stream chuckle sing-songs
as it hobbles along over little stones.

Beklemtoon hoe
wonderlik dit vir SB
gaan was om tuis te
wees.

Strofe 3: Suggereer dat herbegraving is onregte soort van regstel
(troos en vrede / berusting bring vir haar Khoi-San-nasate en dus
ook haar siel laat rus, want sy word weer menswaardig
geag) → Sluit aan by strofe 1.

strophe 5

Anafoor

28. Ek is hier om jou huis toe te neem
I have come to take you home

29. waar ek vir jou sal sing
where I will sing for you

30. want jy het ook vrede vir my gebring;
for you have brought me peace

31. want jy het ook vrede vir ons gebring.
for you have brought us peace.

→ Verdere progressie

Nie net sing die rivier nie,
berge roep uit ter verwel-
koming, ook die spreker
(as Khoi-SA) sing.

Progressie: my → ons
Dit kring wyer uit: nie
net die spreker nie, alle
Khoi's en SA /SA-vrouens/
lesers (= die onreg het bly
pla)

Strofe 4 herhaal dele van strofe 1.

R 21 nuut en meer royaal as strofe 1; herhaling
beklemtoon spreker se blydschap om se uiteindelik
terug te kan verwelkom op eie bodem; asof onregte
so beter maak (uitwis); afsluiting bring vrede / berusting
vir die Khoi, maar ook alle vroue (in plaas van
verbittering oor liggaamlike uitbuiting en vernedering).